

FAKTA

METOD FÖR BERÄKNING AV SKATTEDELEN

Utgångspunkten vid beräkning av utbytesgraden tas i arbetskostnaden. I arbetskostnaderna ingår bl.a. lön, kollektivavtalade avgifter och lagstadgade arbetsgivaravgifter. Även om arbetsgivaravgifterna i juridisk mening är en skatt, kan de i ekonomisk mening delas upp i en skattedel och en förmånsdel. Det beror på att arbetstagaren i samband med en anställning även får rätt till socialförsäkringsförmåner. I lag finns inget egentligt samband mellan avgiftsinbetalningar och rättigheter. I praktiken stämmer emellertid underlaget för avgifter och de inkomster som ligger till grund för socialförsäkringens förmåner nära överens.

Utbytesgraderna påverkas av storleken på skattedelen i arbetsgivaravgifterna. När skattedelen ökar minskar utbytesgraderna, och vice versa. Om skattedelen ökar med 0,5 procentenheter minskar den marginella utbytesgraden med 0,2 procentenheter och den diskretionära utbytesgraden minskar med 0,1 procentenheter. För att beräkna skattedelen används information om hur stor andel av de extra avgifter som betalas in vid en marginell inkomstökning som inte ger upphov till ytterligare socialförsäkringsförmåner. Beräkningen genomförs för varje enskild socialavgift. Andelarna uppgår till 39–88 procent, med undantag för den allmänna löneavgiften som i sin helhet är att betrakta som skatt. Den sammanvägda genomsnittliga andelen är 59 procent av arbetsgivaravgifterna. Alltså uppgår skattedelen till 19,20 procent ($=32,42 \cdot 0,59$) av lönen (se tabell 37).

Tabell 37 Skattedelen i arbetsgivaravgifterna

Procent av lön och procent av avgift

	Avgift	Andel skatt	Skattedel
Ålderspensionsavgift	10,21	0,39	3,94
Efterlevandepensionsavgift	1,70	0,88	1,49
Sjukförsäkringsavgift	8,78	0,52	4,56
Föräldraförsäkringsavgift	2,20	0,50	1,11
Arbetsskadeavgift	0,68	0,49	0,33
Arbetsmarknadsavgift	4,45	0,76	3,38
Allmän löneavgift	4,40	1,00	4,40
Summa/genomsnitt/summa	32,42	0,59	19,20

Källor: Försäkringskassan och Konjunkturinstitutet.

Ovanstående beräkningar av skattedelen i arbetsgivaravgifterna avser genomsnittet för alla arbetande. Den skiljer sig dock åt mellan olika personer. De som t.ex. har en lön över intjänandetaket för pensionsrätt har en högre skattedel än de som har en lön under taket. I avsaknad av individspecifik information har dessa skillnader inte beaktats i beräkningen av utbytesgraderna.